

Hoe om te gaan met de Brexit

Kansen en bedreigingen

11 juli 2016

kpmg.nl

Vrijdag 24 juni 2016

De dag na het referendum wordt duidelijk dat het Verenigd Koninkrijk gekozen heeft om de Europese Unie te verlaten. Een onverwachte uitslag van het referendum. Het 'leave-kamp' heeft met 51,9% van de stemmen gewonnen. De Britse premier David Cameron kondigt zijn vertrek aan en het VK verkeert in een diepe politieke crisis.

Financiële markten reageren geschokt. Het pond zakt naar het laagste niveau in dertig jaar, Engelse banken verliezen 20% van hun beurswaarde. Wereldwijd staan de beurzen circa 7% lager. De Bank of England laat weten dat zij GBP 250 miljard heeft gereserveerd om in geval van nood het bankstelsel overeind te houden.

In Brussel probeert de voorzitter van de Europese Raad, Donald Tusk, al te hevige reacties te voorkomen door de pers als volgt toe te spreken: "Het is onmogelijk om alle politieke consequenties van deze gebeurtenis te voorspellen, zeker voor het VK. Maar dit is geen moment voor hysterische reacties." Tot het moment dat het VK de EU officieel verlaat blijven alle EU-regels nog gewoon van kracht.

Na een kleine rustperiode is de onrust op de financiële markten weer helemaal terug. De handel in aandelen van onroerendgoedfondsen in het VK is stilgelegd door het grote aanbod van aandelen, het pond daalt verder en er klinken zelfs geluiden dat het pond kan dalen tot het niveau van de dollar. En de bankencrisis in Italië wordt ook gelinkt aan de Brexit. De onrust is weer in volle hevigheid terug.

De vraag die u bezighoudt: wat betekent een Brexit voor Nederland?

Wat zijn de financiële gevolgen voor bedrijven die handeldrijven met het VK? Wat gaan internationale bedrijven doen die zowel in Nederland als in het VK zijn gevestigd? Welke obstakels komen we tegen als we straks handel willen drijven met Engelse bedrijven? En onder welke omstandigheden en wanneer gaat het VK de EU eigenlijk verlaten?

HET BELANG VAN HET VERENIGD KONINKRIJK VOOR NEDERLAND

Nederland doet relatief veel zaken met het Verenigd Koninkrijk. In verhouding tot andere landen is het een belangrijke handelspartner voor ons. Het is ons tweede exportland, na Duitsland. Met name de Nederlandse goederenexport is sterk gericht op het VK; 9% van de totale goederenexport gaat die richting op.

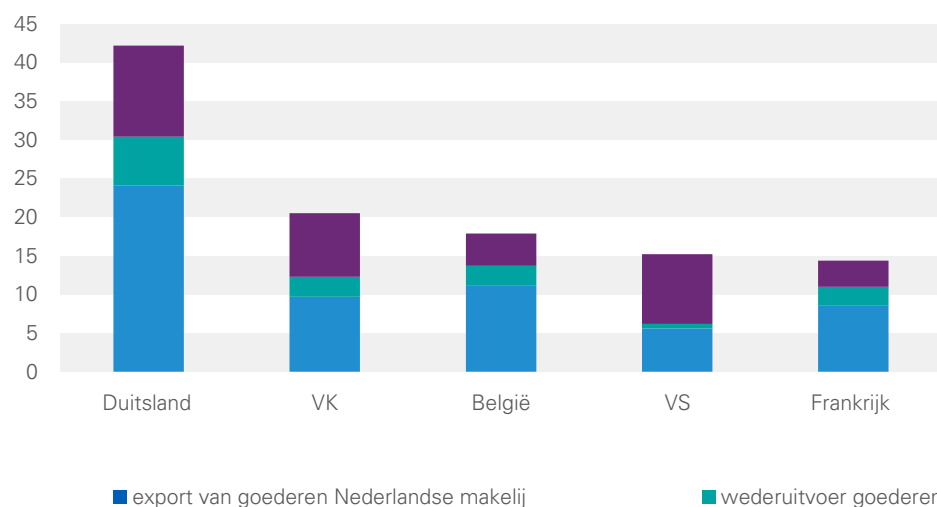
In 2015 hebben we circa 3% van ons bruto binnenlands product verdiend aan de export naar het VK. Dat is goed voor circa 300.000 banen in Nederland, ofwel 3,3% van de werkgelegenheid.

De volgende bedrijfstakken dragen in 2015 in belangrijke mate bij aan de export naar het VK:

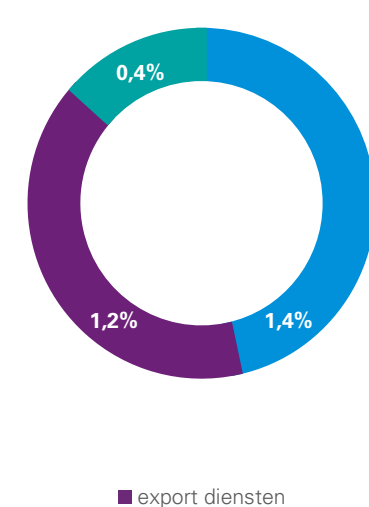
- Handel, vervoer, opslag en horeca (EUR 6,8 mld.)
- Industrie (EUR 4,2 mld.)
- Zakelijke dienstverlening (EUR 3,7 mld.)
- Informatie en communicatie (EUR 1,3 mld.)
- Delfstoffenwinning (EUR 1,1 mld.)

Wat betreft de import blijkt dat de rol van het VK iets minder belangrijk is voor Nederland. De import is iets meer dan de helft van de exportwaarde. We importeren uit het VK vooral medicinale en farmaceutische producten, organische chemische producten, voertuigen voor wegvervoer, diverse fabricaten en elektrische apparaten.

Nederlandse export in 2015

Export van NL aan VK in 2015

DE UITTREDING; EEN LANG PROCES MET EEN ONZEKERE UITKOMST

Het Verenigd Koninkrijk sloot zich in 1973 aan bij de Europese Economische Gemeenschap. In 1993 werd het Verdrag van Maastricht getekend. Sindsdien groeide in de Britse samenleving de onvrede over de Europese Unie.

Onder politieke druk van de UK Independence Party (UKIP) beloofde David Cameron in mei 2015 dat er een referendum over het lidmaatschap van de EU zou komen. In juni dit jaar was het dan zover. De uitslag is in strikt juridische zin niet bindend, maar het is politiek onmogelijk om deze uitslag te negeren.

Het proces van uittreding uit de EU is nieuw; we zijn dit niet gewend. Om te beginnen moet een land zich melden bij de Europese Raad, waarin o.a. de regeringsleiders van de lidstaten van de EU zitten. Met hen moet onderhandeld worden over de voorwaarden van de uittreding. Een gekwalificeerde meerderheid van de regeringsleiders moet vervolgens akkoord gaan met de deal, evenals het Europees Parlement. Pas dan kan het VK werkelijk uit de EU stappen.

Na de uittreding zijn EU-verdragen nog twee jaar geldig

Binnen deze twee jaar moet het VK dus nieuwe afspraken met de EU maken. Als er geen akkoord gesloten wordt, zal het VK geconfronteerd worden met EU-importtarieven (die weliswaar laag zijn tegenwoordig) en handelsbelemmeringen (zoals veiligheids- en gezondheidsvoorschriften). Producten, goederen en diensten zullen aan andere eisen moeten voldoen binnen het VK, binnen de EU en binnen elk ander land van de wereld. Dat maakt onderlinge handel veel moeilijker.

Om een goede handelspartner te blijven zal het VK in de praktijk er wel voor zorgen dat het voldoet aan bepaalde wet- en regelgeving. Men verwacht bijvoorbeeld dat Britse financiële instellingen de regelgeving van Solvency II zullen blijven hanteren en zich ook aan de complianceregels van het Internationaal Monetair Fonds zullen houden, teneinde negatieve effecten te voorkomen. Desalniettemin heeft de Bank of England nog geen twee weken na het referendum al aangekondigd dat Britse banken meer ruimte krijgen om geld uit te lenen aan bedrijven en huishoudens. De kapitaaleisen worden verlaagd, zodat er in totaal GBP 150 miljard meer uitgeleend kan worden. In een tweede fase willen de Britten de rente waartegen banken kunnen lenen, verlagen met 0,5%. Ook zal de Bank of England dan staatsobligaties op gaan kopen.

Door meer geld in de economie te pompen verwacht men een crisis te voorkomen en zowel bedrijven als huishoudens te helpen door een periode van 'steverige economische aanpassingen' (zoals Mark Carney van de Bank of England de huidige situatie noemt).

Toch moeten de Britten alert zijn op het oplopende tekort op de handelsbalans (het VK importeert meer dan het exporteert), de schulden van Britse huishoudens en de gevaarlijk hoge waarderingen van commercieel vastgoed, zoals kantoren. Daar komt bij dat Britse kantoren vaak in beleggingsfondsen zijn ondergebracht, fondsen waar beleggers sinds de aankondiging van de Brexit uit willen stappen. Als er heel veel beleggers weglopen, zou dat kunnen resulteren in gedwongen verkopen van vastgoed en dus in prijsdalingen. Verschillende Britse fondsen hebben de handel al stilgelegd om dit soort situaties te voorkomen.

VERSCHILLENDE SCENARIO’S MOGELIJK

De grote vraag is onder welke voorwaarden het Verenigd Koninkrijk de EU gaat verlaten. Welke (nieuwe) regelgeving zal het met de EU overeenkomen? Afhankelijk daarvan kunnen we de impact bepalen.

Enerzijds zal de Britse bevolking vrijheid willen ten opzichte van de EU; anderzijds zullen bedrijven regels willen die de onderlinge handelsmogelijkheden ten goede komen. Er zijn verschillende scenario’s denkbaar:

	Noorse model	Zwitserse model	Turkse model	Vrije model	WTO model
Nauwelijks tariefbelemmeringen in goederenhandel	✓	✓	✓	✓	✗
Flexibele overeenkomsten	✓	✓	✓	✗	✗
Eisen ten aanzien van regels van herkomst worden vermeden	✓	✗	✓	✗	✗
Eén pakket regels voor exportbedrijven	✓	✓	✗	✗	✗
Behoud volledige toegang tot Europese markt	✓	✗	✗	✗	✗
Passporting van banken in het VK mogelijk	✓	✗	✗	✗	✗
Behoud van invloed op EU-regelgeving	?	✗	✗	✗	✗
Mogelijkheid voor eigen aanpak regelgeving	✗	?	?	?	✓
Vrijheid om zelfstandig handel te drijven	✗	✓	✗	✓	✓
Geen bijdragen aan de EU-begroting	✗	✗	✓	✓	✓
Vrijheid om immigratiecontroles op te leggen	✗	?	✓	✓	✓

HET NOORSE MODEL

Een overeenkomst die de EU heeft gesloten met Noorwegen, IJsland en Liechtenstein. Het Verenigd Koninkrijk blijft dan lid van de Europese Economische Ruimte en de Europese Vrijhandelsassociatie (EFTA). Er blijft toegang tot vrije handel met de Europese markt. Er is vrij verkeer van goederen, diensten, personen en financiële middelen. Maar het VK krijgt wel te maken met andere btw-regelingen en er komen kosten bij voor administratieve rompslomp.

Het VK maakt geen deel uit van het Europese belastinggebied.

Tegelijkertijd moet het VK dan nog steeds aan de meeste EU-regels en kwaliteitsstandaarden voldoen, terwijl het zelf geen invloed meer heeft op deze regelgeving.

Het VK blijft nog wel betalen voor de samenwerking. Hoewel de totale kosten naar verwachting 9% lager zullen zijn.

HET ZWITSERSE MODEL

Zwitserland maakt geen deel uit van de EU en ook niet van de Europese Economische Ruimte, maar doet wel mee met de EFTA. Dat betekent dat het land geen directe toegang heeft tot de Europese markt, maar door bilaterale akkoorden deze markt wel onder voorwaarden kan betreden. Zwitserland heeft bijvoorbeeld uitgebreide overeenkomsten gesloten inzake de handel in goederen, onderzoek, onderwijs en grenscontroles.

Voor het Verenigd Koninkrijk zou dit model kunnen betekenen dat het zich niet aan EU-regels hoeft te houden, maar dat het dat in de praktijk wel zal doen om handel met de EU te kunnen drijven. Een groot nadeel is dat het heel lang kan duren voor dergelijke uitgebreide overeenkomsten tot stand komen. Dat vergt vele onderhandelingen. En bovendien telkens vernieuwingen van de afgesproken regels, als de markt of producttechniek verandert.

Het VK maakt geen deel uit van het Europese belastinggebied.

Dit model brengt voor het VK een kostenbesparing met zich mee van 55% aan bijdragen aan de EU.

HET TURKSE MODEL

In dit geval zal het Verenigd Koninkrijk, net als Turkije, deel uitmaken van de Europese douane-unie. Daarmee is het VK vrij om goederen naar de EU te exporteren, zonder invoerrechten of andere beperkingen. In ruil daarvoor moet het VK zich echter schikken naar EU-regels, terwijl het geen invloed meer heeft op die regelgeving. Bovendien worden verschillende sectoren uitgesloten van de douane-unie, waaronder de financiële sector. Er is vrije handel mogelijk in goederen, maar dat geldt niet voor diensten.

Het VK zal geen deel uitmaken van het Europese belastinggebied.

Er is geen bijdrage aan de EU vereist.

Het is toegestaan om externe tarieven (buiten EU) toe te passen.

HET EIGEN, VRIJE MODEL

Het VK kan ook zijn eigen overeenkomsten met de EU proberen te maken. Hoewel onwaarschijnlijk, zou dit voor het VK het mooiste scenario zijn. Boris Johnson pleitte voor dit model, maar anderen noemen het “te mooi om waar te zijn”.

Er worden aparte bilaterale verdragen afgesproken voor handel met de EU. Tegelijkertijd zal het VK geen deel uitmaken van enig vrijhandelsgebied of enige handelsovereenkomst.

Het VK maakt geen deel uit van het Europese belastinggebied.

Het VK hoeft geen bijdrage aan de EU te betalen.

HET WTO-MODEL

Bij dit scenario gaat men ervan uit dat het VK niet in staat is nieuwe afspraken te maken met de EU. Eigenlijk betreft het een ‘worstcasescenario’.

Het VK blijft lid van de Wereldhandelsorganisatie WTO en maakt daardoor gebruik van de algemene afspraken die bedoeld zijn om handel tussen de leden wereldwijd mogelijk te maken.

Een nadeel hiervan zou zijn dat het VK geen toegang meer heeft tot de Europese markt en er hoge uitvoerrechten betaald moeten worden.

Het VK maakt geen deel uit van het Europese belastinggebied.

Het VK betaalt geen contributie aan de EU, maar heeft dus ook geen enkele toegang tot de EU, anders dan een land als China.

Nieuwe premier

Welk model er gekozen wordt, welk scenario nagestreefd wordt en hoe lang dit proces van uittreding zal gaan duren, hangt allemaal af van de interne politieke machtsstrijd in het VK.

Op dit moment treedt de ene na de andere politieke leider in het VK terug. Na premier Cameron, kondigde Boris Johnson aan dat hij niet beschikbaar is voor het voorzitterschap van de Conservatieve Partij en het Britse premierschap. En ook Nigel Farage, leider van de Eurosceptische partij UKIP, kondigde zijn terugtreden aan.

Theresa May is de nieuwe premier. May heeft al aangekondigd dat zij nog wacht met het opstarten van de artikel 50-procedure totdat er meer duidelijkheid is over de onderhandelingspositie.

DE GEVOLGEN VOOR DE EU

Het Verenigd Koninkrijk is, met een aandeel van 15%, de op een na grootste economie binnen de EU. Het wegvallen hiervan heeft zeker gevolgen. 10% van de EU-export gaat bijvoorbeeld naar het VK, waarmee het VK bijdraagt aan 1,5% van de werkgelegenheid en het bruto binnenlands product van de EU. Waarschijnlijk zal de Brexit voor de EU als geheel tegen 2030 een verlies veroorzaken van tussen 0,1% en 0,4% van het bruto binnenlands product.

Maar voor de landen die veel handeldrijven met het VK zal de impact groter zijn. Denk aan landen als Malta, Ierland, Nederland, België, Polen en Spanje. En ook Duitsland zal te maken krijgen met een verminderde groei van het bbp, vooral door een afname van handel in de Duitse auto-industrie. Een op de vijf in Duitsland gefabriceerde auto's gaat naar het VK. Nieuwe handelsbelemmeringen zullen dit in de toekomst tegengaan.

De verhouding tussen Europese landen en het VK is in beeld gebracht door het CPB.

Via de aandelenbeurzen reikt de invloed van een Brexit verder dan alleen de EU. Er wordt momenteel gesproken van een posttraumatische periode. De eerste schok van de Brexit-uitslag is geweest; de rust lijkt weergekeerd, maar dat is slechts schijn. Beleggers zijn onzeker. Doorgaans vluchten beleggers uit aandelen naar staatsobligaties; als de rust weerkeert, keren beleggers terug naar aandelen en verkopen zij hun staatsobligaties. De aandelenkoersen zijn wel wat hersteld, maar er zijn nog heel veel beleggers die de stap terug nog niet aandurven. Bovendien is de koers van het Britse pond nog helemaal niet stabiel. Bijna twee weken na het referendum zakt het pond sterling verder af naar de niveaus van de jaren tachtig van de vorige eeuw.

Financiële en fiscale gevolgen

De keuzes die gemaakt worden bij de uittreding zullen bepalend zijn voor de ontwikkelingen van het belastingstelsel in het VK. Boris Johnson streefde naar een nieuw pakket aan belastingmaatregelen die passen bij het VK en niet gericht zijn op Europa als geheel. Zou dat betekenen dat het VK straks een belastingparadijs gaat worden, zodat het vestigingsklimaat aantrekkelijk blijft?

Mogelijke fiscale gevolgen zullen ook betrekking hebben op richtlijnen met betrekking tot staatssteun, fusies en overnames, transfer pricing, btw, import- & exporttarieven, sociale zekerheid en bronbelasting bij grensoverschrijdende dividend-, rente- en royaltybetalingen. Maar dit is afhankelijk van de onderhandelingen in het uittredingsproces.

ECONOMISCHE GEVOLGEN VOOR HET VK

Het ging tot nu toe best goed met de economie in het Verenigd Koninkrijk. De economie groeide in 2014 met 2,9% en in 2015 met 2,3%. De werkloosheid schommelt rond de 5%. Het land stond er beter voor dan menig ander EU-lid. Althans, tot vrijdag 24 juni 2016...

De Britse minister van Financiën George Osborn zei dat bij een Brexit de Britse huishoudens er tot 2030 gemiddeld GBP 4.300 op achteruitgaan en het bruto binnenlands product met 6% zal krimpen. Op kortere termijn (voor 2017) verwacht men een teruggang van het bbp met 1,5%.

Import en export

Voor het Verenigd Koninkrijk is de EU een belangrijke handelspartner. Bijna de helft van de Britse export gaat naar EU-landen. Dit staat gelijk aan een bijdrage van 9% aan het Britse bruto binnenlands product en 2,3 miljoen banen. Aan de andere kant importeert het VK 53% van zijn importgoederen en -diensten uit EU-landen.

Investerings

Naast import en export is het ook belangrijk om te kijken naar de buitenlandse bedrijven die investeren in het VK. Een vijfde van de investeringen in het VK komt van buitenlandse bedrijven. Dat zijn niet allemaal bedrijven uit de EU, maar ook bedrijven die het VK als opstap naar de EU zien. Tal van bedrijven hebben zich gevestigd in het VK om vandaaruit de Europese markt te bedienen.

Financiële sector

Het zakendistrict in Londen, de City, is het grootste financiële centrum van Europa. Ook hier zullen de gevolgen van een Brexit van grote invloed zijn. Amerikaanse bedrijven die zich in Londen hebben gevestigd om vandaaruit heel Europa te bedienen, evenals financiële instellingen die gewend zijn om op basis van één licentie door heel Europa te kunnen werken: door het wegvallen van de handelsovereenkomsten binnen de EU zal het voor deze bedrijven moeilijker worden. Zo'n 285.000 banen in de City komen op de tocht te staan.

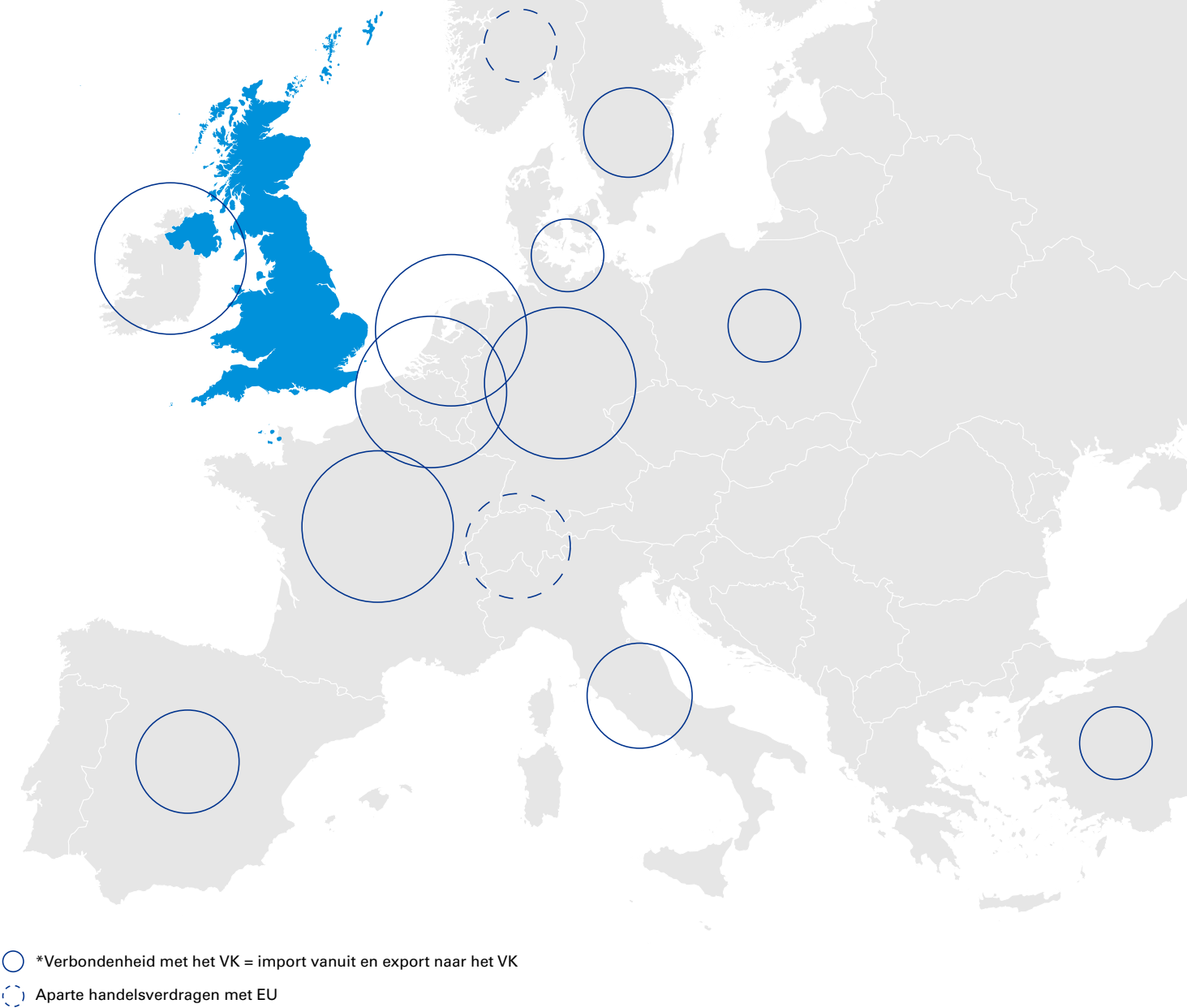
Anderzijds verwacht men wel dat er nieuwe afspraken gemaakt worden. In de City gelden nu al specifieke EU-regels, waardoor transacties in euro's kunnen worden afgehandeld. Daarnaast zijn er Amerikaanse bedrijven die niet gediend zijn van EU-regelgeving, en die zich straks gemakkelijker in Londen zullen vestigen.

Toekomst

Op de langere termijn zou het natuurlijk kunnen dat de Britse economie weer opleeft, zoals de voorstanders van de 'leave' voorspellen. Het VK zou zich gaan richten op andere landen, waar meer groeimogelijkheden zijn dan in het vergrijzende en krimpende Europa. En het geldt dat het lidmaatschap van de EU kostte (volgens Boris Johnson wel EUR 440 miljoen per week) kan voortaan aan andere dingen in het VK zelf besteed worden.

DNB daarentegen voorziet op langere termijn een flinke negatieve impact van de Brexit op de Britse economie. Bedrijven die op export gericht zijn, zijn over het algemeen productiever. Als de export moeizamer wordt, zal de productiviteitsgroei in het VK dus afnemen. DNB noemt hierbij studies van de OESO en het Britse ministerie van Financiën, die verwachten dat het Britse bbp in 2030 tot 5% à 6% lager zal uitkomen.

Ook valt het op dat de markt voor fusies en overnames is stilgevallen. KPMG heeft inmiddels een 'head of Brexit' aangesteld in het VK om bedrijven te adviseren in de huidige marktsituatie. "We adviseren klanten om niet alleen naar de korte termijn te kijken, maar ook naar de horizon over twee jaar. Juist in M&A merken we dat bedrijven beslissingen uitstellen vanwege de huidige onzekerheden", aldus senior partner Karen Briggs van KPMG.

ECONOMISCHE GEVOLGEN VOOR NEDERLAND

De Nederlandse economie zal als gevolg van de Brexit te maken krijgen met een verlies dat naar schatting kan oplopen tot een bedrag tussen de 1,2% en 2% van het bruto binnenlands product. Dat is meer dan de verwachtingen van andere Europese landen, die tussen de 0,8% en 1,5% liggen.

Import en export

We hebben gezien dat Nederland, binnen de EU, relatief veel handeldrijft met het VK. De zwakke positie van het Britse pond op de korte termijn heeft nadelige gevolgen voor de Nederlandse concurrentiepositie. Voor alle landen wordt de invoer vanuit het VK namelijk goedkoper en de komende twee jaar kan deze import onbelemmerd de Europese markt binnen blijven komen.

Wat betreft de Nederlandse export zullen bedrijven geconfronteerd worden met nieuwe obstakels. Als het VK geen deel meer uitmaakt van de Europese douane-unie (afhankelijk van het uittredingsscenario), dan bestaat de kans dat er douaneheffingen komen, met extra administratieve kosten tot gevolg, en btw-betalingen als goederen de grens tussen het VK en de EU passeren. De impact van de Brexit zal in Nederland het grootst zijn voor de sector delfstoffenwinning, de maakindustrie en de landbouwsector. Zij exporteren relatief veel naar het VK.

- Binnen de sector **delfstoffenwinning** gaat bijvoorbeeld 16% van de productie rechtstreeks naar het VK; een groot deel hiervan is aardgas dat via de in 2008 aangelegde pijpleiding direct naar het VK geëxporteerd kan worden.
- In de **maakindustrie** wordt 8% van de Nederlandse productie naar het VK geëxporteerd. Dat zijn met name eindproducten in de leer- en schoenindustrie en

de textielindustrie. Maar ook segmenten als chemie, kunststof en rubber, elektronische apparatuur en motorvoertuigen en onderdelen, en voedselverwerkende industrie zullen worden getroffen. Men verwacht een gemiddeld verlies van 5% aan productievolume voor deze segmenten.

Relatief positief is dat deze sectoren een beperkt belang vertegenwoordigen in de totale Nederlandse economie. De impact op het Nederlandse bbp als gevolg van het teruglopen van de export van **zakelijke dienstverlening** zal bijvoorbeeld veel hoger kunnen zijn.

Investeringsen

Een van de nadelen voor Nederland ten opzichte van de andere Europese landen is dat wij relatief veel geïnvesteerd hebben in het Verenigd Koninkrijk. Investeringsen ter waarde van circa EUR 177 miljard, die in 2013 een winst van EUR 9 miljard opbrachten, wat gelijk staat aan ongeveer 1,5% van het Nederlandse bbp. Bedrijven als Unilever, Shell en Philips hebben naast een hoofdkantoor in Nederland ook (hoofd)kantoren in het VK. In de financiële sector zien we de meest intensieve samenwerking tussen de Londense City en Nederland. De impact van de Brexit zal in deze sector en voor deze bedrijven aanzienlijk zijn.

Nederland binnen de EU

Politiek gezien is het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU niet heel gunstig voor Nederland. Beide landen streefden binnen de EU naar vrijhandel en marktliberalisering. Nu Nederland daar alleen voor staat, zal het zijn best moeten doen om zijn stem te laten horen binnen de EU en tegelijkertijd de achterban te laten weten dat een Nexit geen optie is. Ondanks dat sommige Nederlandse politici daarom roepen, zal zakelijk Nederland zich realiseren dat we nu niet op eenzelfde onzekere situatie als in het VK zitten te wachten.

INTERNATIONALE BEDRIJVEN EN EXTRA HINDERNISSEN

Er zijn natuurlijk ook heel veel internationale bedrijven die gevolgen zullen ondervinden van de Brexit. Uiteraard is dit afhankelijk van het uittredingsscenario dat straks gevolgd zal worden, maar het is nu al duidelijk dat met name internationale bedrijven zich moeten voorbereiden op forse veranderingen. En dan doelen we vooral op bedrijven met dochterondernemingen in het Verenigd Koninkrijk en een moederbedrijf in Nederland, of andersom.

Aan de hand van de infographic op de volgende pagina kunt u nagaan of uw bedrijf goed voorbereid is op de gevolgen van de Brexit.

Hieronder vindt u enkele voorbeelden die de vier vrijheden van Europa zullen veranderen:

Vrij verkeer van goederen

- Het is heel waarschijnlijk dat er straks geen verplichting meer bestaat voor het VK om de rechtspraak in de EU-landen te erkennen in het VK en omgekeerd, zoals op dit moment geregeld is op grond van artikel 36, lid 1 van Verordening (EU) nr. 1215/2012. Overeenkomstig dit artikel moet een rechterlijke beslissing in een lidstaat worden erkend door andere lidstaten, ook al mocht de beslissing onjuist zijn.
- Dochterondernemingen zouden zich als gevolg hiervan niet meer op rechtspraak kunnen beroepen, terwijl deze wel geldt in het land van hun moedermaatschappij. Moeder- en dochterbedrijf worden dus onderwerp van verschillende rechtssystemen en dat kan een behoorlijke impact hebben op de bedrijfsvoering.

Vrij verkeer van kapitaal

- Er kunnen kosten voor internationale ondernemingen ontstaan voor nieuwe patenten en merkenrechten. Het is te verwachten dat de Britse regering bestaande EU-patenten en EU-merkenrechten zal blijven erkennen. Maar voor nieuwe patenten en merkenrechten moeten op verschillende plekken aanvragen worden ingediend, apart voor het VK en de EU.
- Andere kosten voor internationale ondernemingen kunnen ontstaan bij overnames, aangezien straks verschillende toezichthouders (van het VK en van de EU) dezelfde deal moeten goedkeuren.

- Daarnaast zou er ook een extra bronbelasting geheven kunnen worden over betalingen van rente, licenties en dividenden van dochterondernemingen aan het moederbedrijf.
- Aan de andere kant zouden de btw-tarieven in het VK kunnen worden verlaagd tot onder het minimumniveau van die in de EU (respectievelijk 15% en 5%). Hetzelfde geldt voor accijnzen voor tabak, alcohol en energie. In hoeverre de Britse regering bereid is om belastinginkomsten van bepaalde branches (deels) te laten schieten, moeten we afwachten. Zij kan ook besluiten de vennootschapsbelasting te verlagen zodat ondernemingen heel gericht ontlast kunnen worden.

Vrij verkeer van diensten

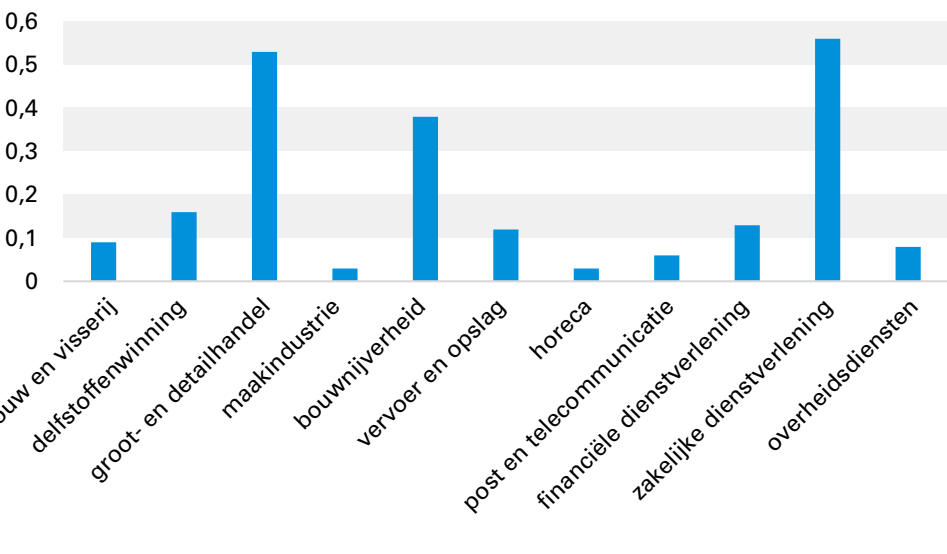
- Nederlandse dochterondernemingen van Britse moederbedrijven moeten hun bedrijfsvorm heroverwegen, aangezien niet kan worden gegarandeerd dat de Britse ltd in Nederland in het geval van een Brexit toelaatbaar is. Hier zou bekeken moeten worden of een bv als geschikt alternatief dient, of dat een grondige aanpassing in de ondernemingsstructuur tot bijvoorbeeld een nv nodig is.

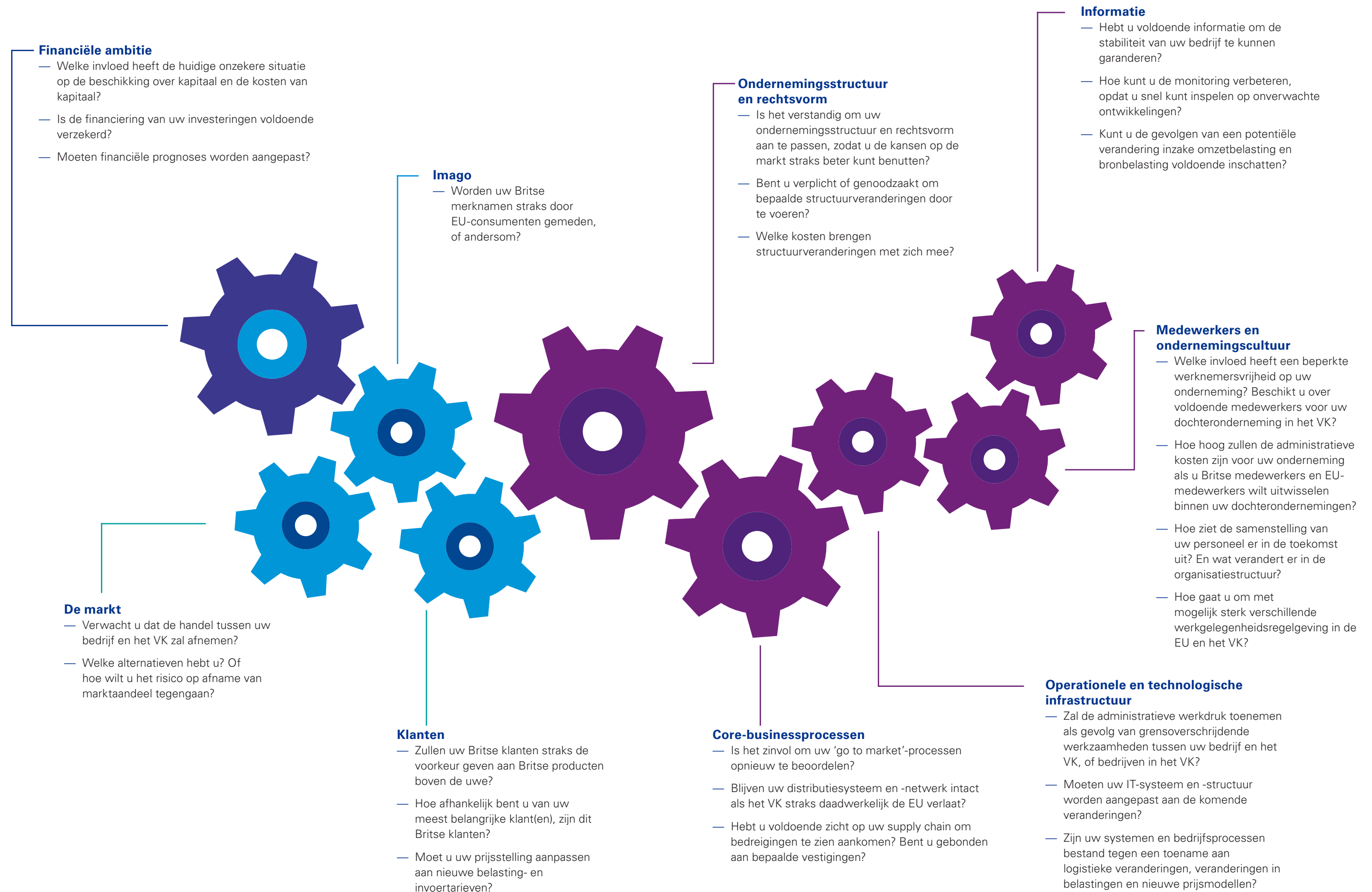
Vrij verkeer van personen

- Als in het uittredingsscenario blijkt dat de werknemersvrijheid wordt beperkt, zou dat betekenen dat buitenlandse werknemers weer een werk-/verblijfsvergunning nodig hebben. Waar voorheen medewerkers ongecompliceerd uitgezonden konden worden naar dochterondernemingen in andere EU-landen, krijgt men bij uitzending van en naar het VK nu te maken met een aanvullende bureaucratische en meestal tijdrovende horde.
- In de onderhandelingen in het verleden, bijoorbeeld met Zwitserland, heeft de EU de vrijheid van bronbelastingen steeds aan de erkenning van de werknemersvrijheid verbonden. Twee zaken die voor de Britse regering waarschijnlijk juist tegengesteld zullen zijn.

Kortom: aan beide kanten van het Kanaal verandert de basis voor grensoverschrijdende investeringen en ondernemingsmodellen. Bedrijven die zich tijdig op de mogelijke Brexit-scenario’s voorbereiden, kunnen zich straks sneller aanpassen en hier direct concurrentievoordeel mee behalen.

Export naar het VK als % van het bbp

Albert Röell
Voorzitter Raad van bestuur KPMG Nederland:

"Hoe kunnen we het Verenigd Koninkrijk helpen?"

Blog 28-06-2016

265.131 tweets (and counting!) en dat alleen in Nederland, de Brexit (51,9% van de kiesgerechtigden in het Verenigd Koninkrijk stemde afgelopen donderdag 23 juni voor een vertrek uit de Europese Unie) was the talk of our ever global town.

Waar de Britten zelf feestvierden, en en passent een nieuwe Onafhankelijkheidsdag uitroepen, dan wel hun volledige toekomst in duigen zagen vallen ('What have we done?!') ontbrak het vooral aan de rust en kalmte om deze historische gebeurtenis te analyseren en, de gevolgen hiervan, op waarde te schatten.

En dat terwijl juist de Britten bekendstaan als een bedachtzaam volk. Op internet is dit fenomeen de laatste jaren zelfs sterk gecultiveerd met dank aan de 'Keep calm and carry on'-posters, waar het uitgroeide tot een internetmeme.

De originele campagneposter van het Britse ministerie van Informatie werd 79 jaar geleden bedacht om het moreel van de Britten die onder zware luchtbombardementen te lijden hadden te versterken.

Praat elkaar geen referendum-recessie in

Ik roep dan ook op om elkaar vooral geen referendum-recessie aan te praten. Maar om te analyseren wat er is gebeurd, wat er op ons – de Europese Unie in het algemeen en op Nederland in het bijzonder – afkomt en vervolgens hoe we daarop gaan inspelen.

Nu is nog niet de tijd om definitieve uitspraken te doen. Als het stof van het referendum straks is neergedaald, dan weten we beter hoe de zaken ervoor staan. Vanuit KPMG adviseren we al onze klanten dan ook om geen overhaaste, onomkeerbare besluiten te nemen.

Allereerst moet duidelijk worden wie het land gaat leiden. Afgelopen vrijdag heeft David Cameron zijn ontslag ingediend als prime minister van het Verenigd Koninkrijk. Hij heeft zijn partij opgeroepen om uiterlijk voorafgaand aan het partijcongres, dat plaatsvindt van zondag 2 tot en met woensdag 5 oktober in Birmingham, voor een plaatsvervanger te zorgen.

Deze plaatsvervanger heeft mogelijk geen evident electoraal mandaat en in dat licht zullen er, wellicht, nieuwe verkiezingen uitgeschreven worden.

Nadat de nieuwe prime minister is geïnstalleerd kan men een begin maken met het langdurige traject van de onderhandelingen over de voorwaarden voor vertrek uit de Europese Unie. Pas daarna volgt de feitelijke implementatie van de hierin gemaakte afspraken en hebben we een beeld van de precieze consequenties voor de Europese Unie, Nederland en het Nederlandse bedrijfsleven.

Wordt het Verenigd Koninkrijk het nieuwe Noorwegen, Zwitserland of Turkije?

De Britten hebben gekozen voor de logica van de geologie door het fysieke afdrijven van het eiland, met één centimeter per jaar, een megaversnelling te geven.

Economie en samenwerking, met name over de (eigen) landsgrenzen heen, staat of valt met vertrouwen. Dat vertrouwen ontstaat niet zomaar en heeft, nu de Britse democratie zijn beloop heeft gehad, een flinke knauw gekregen.

Niettemin willen en moeten we, linksom of rechtsom, met onze burens verder. Vanuit KPMG zien wij vier mogelijke scenario's voor de invulling van deze samenwerking. Wordt het Verenigd Koninkrijk het nieuwe Noorwegen, Zwitserland of Turkije? Of volgen zij het World Trade Organization-scenario?

Hoe kunnen we het Verenigd Koninkrijk helpen?

Het vertrouwen moet dus weer terug. Daarbij helpen de diverse oproepen om de aanstaande scheiding zo snel en pijnlijk mogelijk te maken zeker niet. We hebben immers ook veel aan elkaar te danken, dus laten we zien hoe we verbonden kunnen blijven.

Ik zie daarom meer in een constructieve benadering van de Brexit. Waarbij onze politici, bestuurders van corporate Nederland én de gewone burgers positief kritisch mee dienen te denken over hoe wij gezamenlijk onze 'nieuwe' EU vorm en invulling gaan geven.

En waarbij we kijken hoe we de Britten, waar we ook in de toekomst mee blijven samenwerken, kunnen helpen. Het zou logisch zijn als Nederland, als medegrondlegger van de Europese Unie, hierin het voortouw neemt.

